

OPINIA PRAWNA**1. Zagadnienia będące przedmiotem opinii.**

- Zagadnienie nr 1: Czy ukończenie kursu pod nazwą: „Moje dziecko jest wyjątkowe – trening kompetencji rodzicielskich”, organizowanego przez Centrum Rozwoju Personalnego we Wrocławiu (CRP EDU sp. z o.o. we Wrocławiu), prowadzącą niepubliczną placówką kształcenia ustawicznego, może zostać uznane przez sąd opiekuńczy za skuteczne wykonanie zobowiązania do ukończenia warsztatów kompetencji rodzicielskich (wychowawczych) w kontekście spraw rodzicielskich?
- Zagadnienie nr 2: Czy zaświadczenie o ukończeniu kursu wydane przez CRP EDU sp. z o.o. we Wrocławiu według wzoru Ministerstwa Edukacji i Nauki jest przez sądy opiekuńcze honorowane oraz czy sądy mogą podważyć jego wiarygodność z uwagi na formę kształcenia?
- Zagadnienie nr 3: Czy dyplom wydawany przez CRP EDU sp. z o.o. we Wrocławiu, prowadzącą Niepubliczną Placówką Kształcenia Ustawicznego w ramach Centrum Rozwoju Personalnego we Wrocławiu, ale nie będący dokumentem wydawanym według wzoru z rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki, byłby wystarczający w takich sprawach?

2. Analiza kursu pod nazwą „Moje dziecko jest wyjątkowe – trening kompetencji rodzicielskich” w kontekście obowiązujących przepisów prawa oświatowego i rozporządzeń wykonawczych.

Kurs pod nazwą „Moje dziecko jest wyjątkowe – trening kompetencji rodzicielskich” prowadzony jest przez Centrum Rozwoju Personalnego we Wrocławiu (CRP EDU sp. z o.o. we Wrocławiu) zarejestrowaną jako niepubliczna placówka kształcenia ustawicznego na podstawie 117 ust. 1a pkt 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz.U.2024.737 t.j. z dnia 2024.05.16).

Kurs prowadzony jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dopuszczalnych przez prawo oświatowe. Kurs odbywa się w formie e-learningowej poprzez platformę szkoleniową pod adresem: www.crp.wroclaw.pl i jest podzielony na pięć modułów według planu szkolenia. Ukończenie kursu możliwe jest po zaliczeniu testu (wymagane jest udzielenie co najmniej 70% pozytywnych odpowiedzi).

Potwierdzeniem ukończenia testu są dwa dokumenty: zaświadczenie oraz dyplom. Zaświadczenie wydawane jest przez Centrum Rozwoju Personalnego we Wrocławiu na podstawie § 23 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie

kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U.2023.2175 z dnia 2023.10.10). Dyplom wydawany jest przez Centrum Rozwoju Personalnego we Wrocławiu na podstawie wewnętrznych procedur.

3. Omówienie przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego oraz aktualnego orzecznictwa w kontekście zarządzeń opiekuńczych zobowiązujących do odbycia warsztatów umiejętności rodzicielskich (wychowawczych).

Podstawą prawną do zarządzenia obowiązku odbycia warsztatów umiejętności rodzicielskich (wychowawczych) jest art. 109 §1 i §2 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Stosownie z treścią tych przepisów sąd opiekuńczy w sytuacji, gdy dobro dziecka jest zagrożone, może zobowiązać rodziców oraz małoletniego do określonego postępowania, a w tym skierować rodziców do placówki albo specjalisty zajmujących się terapią rodzinną, poradnictwem lub świadczących rodzinie inną stosowną pomoc z jednoczesnym wskazaniem sposobu kontroli wykonania wydanych zarządzeń.

Analizując zastosowanie tych przepisów w praktyce orzeczniczej zwrócić uwagę należy na trzy kwestie. Pierwsza to sposób w jaki sądy opiekuńcze orzekają obowiązek odbycia warsztatów wychowawczych. Dla przykładu:

- Sąd Rejonowy w Suwałkach w postanowieniu z dnia 6 maja 2022 r, sygn. akt: III Nsm 227/21 zobowiązał rodziców do udziału w konkretnych warsztatach organizowanych przez wskazaną przez ten Sąd Fundację;
- Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego w Warszawie w postanowieniu z dnia 10 października 2017 r., sygn. akt: VI Nsm 488/16 zobowiązał rodziców do udziału w warsztatach wychowawczych lub warsztatach dla rodziców pozostających w konflikcie okołorozwodowym.

Druga kwestia dotyczy udowadniania przed sądem faktu ukończenia kursu rodzicielskiego i uznania tego przez Sąd. Przykładowo:

- W zacytowanym wyżej orzeczeniu Sądu Rejonowego w Suwałkach, Sąd ten zobowiązał rodziców do składania sprawozdań z uczestnictwa w warsztatach, raz na dwa miesiące (szkolenia miały charakter okresowy).
- Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego w Warszawie w postępowaniach prowadzonych pod sygn. akt: VI Nsm 102/19 oraz VI Nsm 2136/18 orzekając o przywróceniu władzy rodzicielskiej wziął pod uwagę ukończenie przez matkę warsztatów umiejętności wychowawczych i nie wymagając przedstawienia szczególnego rodzaju dokumentów.

Trzecia kwestia warta poruszenia to brak przepisów prawa, które wyznaczałyby sądom ramy w zakresie zobowiązania rodziców do odbycia warsztatów rodzicielsko-wychowawczych. W każdym przypadku o sposobie wykonania postanowienia decyduje sąd. W orzecznictwie można spotkać przykłady postanowień, które w sposób drobiazgowy opisują zakres takich warsztatów, a czasami nawet podmiot prowadzący. Są również orzeczenia, które opisują to zobowiązanie w sposób ogólnikowy, ograniczając się jedynie do stwierdzenia „zobowiązać do odbycia warsztatów umiejętności wychowawczych” bez określania programu takich warsztatów.

4. Wnioski opinii.

W zakresie zagadnienia nr 1 odpowiedzieć należy twierdząco to znaczy, że ukończenie kursu pod nazwą: „Moje dziecko jest wyjątkowe – trening kompetencji rodzicielskich”, organizowanego przez CRP EDU sp. z o.o. we Wrocławiu, prowadzącą Niepubliczną Placówką Kształcenia Ustawicznego w ramach Centrum Rozwoju Personalnego we Wrocławiu może zostać uznane przez sąd opiekuńczy za skuteczne wykonanie zobowiązania do ukończenia warsztatów kompetencji rodzicielskich (wychowawczych) w kontekście spraw rodzicielskich, chyba że opiniowany kurs nie będzie pokrywał się z określonym przez sąd w postanowieniu zakresem, programem lub celem warsztatów.

Odpowiadając na zagadnienia nr 2 i 3 wskazać należy, że jeśli zaświadczenie zostanie wydane w zgodzie z treścią § 23 ust. 3 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych i będzie zawierać wszystkie informacje określone w § 23 ust. 4 tegoż rozporządzenia to sąd opiekuńczy winien takie zaświadczenie uznać, chyba że opiniowany kurs nie będzie pokrywał się z określonym przez sąd w postanowieniu zakresem, programem lub celem warsztatów.

Brak jest także przesłanek dla kwestionowania wiarygodności zaświadczenia przez sąd, jeśli zostało ono wydane w zgodzie z przepisami przywołanego wcześniej rozporządzenia przez uprawnioną do tego placówkę kształcenia ustawicznego na podstawie przepisów prawa oświatowego.

Przepisy § 23 ust. 3 i 4 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych w sposób precyzyjny określają, że zaliczenie kursu powinno skutkować wydaniem zaświadczenia (ust. 3), które będzie zawierać określone elementy (ust. 4). Warto zauważyć, że ustawodawca nie przewidział wzoru dla tego zaświadczenia. Stosowanie dodatkowych dokumentów potwierdzających ukończenie kursu, takich jak np. dyplom nie jest ustawą zabronione, ale sam dyplom może zostać uznany za niewiarygodny, w szczególności jeśli nie będzie zawierał danych określonych w § 23 omawianego rozporządzenia.

Podstawy prawne:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (Dz.U.2024.737 t.j. z dnia 2024.05.16)
- rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 6 października 2023 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U.2023.2175 z dnia 2023.10.10)
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2023.2809 t.j. z dnia 2023.12.29)

Autor opinii:

RADCA PRAWNY
Jerzy Stanisław Jossé
KT 3455